

VELKOMMEN TIL ÅPRSMØTET 1991

Som tidligere annonsert vil årets årsmøte ble holdt i forbindelse med NFU-årskonferansen på NLH-Ås. Nøyaktig tidspunkt er

fredag 24. mai klokka 16.00.- 19.00.

Etter årsmøtet og avslutningen av årskonferansen blir det festmiddag. Vi håper svært mange av NFUs medlemmer vil delta både på årskonferansen, årsmøtet og fetmiddagen. Pr. 15. april var det mange som ennå ikke hadde meldt seg på konferansen, men vi går ut fra at det skyldes at mange er seine med slike påmeldinger. Påmeldingsfristen var opprinnelig satt til 25. mars, slik at arrangørene tidlig kunne reservere hotelrom for dem som ønsket det. Man kan fortsatt melde dere til konferansen helt fram den avholdes, men arrangørene tar da ikke noe ansvar for inkvartering.

SAKSPAPIRER TIL ÅRSMØTET 1991

Dagsorden.....
Notat til forskningspolitisk diskusjon.....
Styrets beretning 1990/91.....
Regnskap for 1990.....
Arbeidsprogram 1991/92.....
Budsjett 1991.....

DAGSORDEN FOR ÅRSMØTET

1. Konstituering; valg av ordstyrer, referenter og tellekorps.
2. Forskningspolitisk diskusjon: Utviklingsforskningens plass i en nyorganisert forskningsrådsstruktur - NFUs vurdering av aktuelle forslag fra Grøholtutvalget. [Til denne diskusjonen er det satt av 1 1/2 time, dvs. halvparten av hele årsmøtet.]
3. Presentasjon og godkjenning av styrets årsberetning.
4. Presentasjon og godkjenning av styrets forslag til arbeidsplan for årsmøteperioden 1991/92.
5. Godkjenning av regnskap for 1990.
6. Godkjenning av styrets forslag til budsjett for 1991.
7. Valg.
8. Eventuelt.

STYRETS ÅRSBERETNING
FOR PERIODEN 29. JUNI 1990 TIL 24. MAI 1991

1. Innledning

Norsk Forening for utviklingsforskning har i perioden fortsatt konsolideringen av organisasjonen som en representativ forening for utviklingsforskning i Norge. Foreningen er nå godt etablert med en rekke aktiviteter, inkludert regelmessig utgivelse av medlemsbladet NFU Nytt og organisering av årskonferansen av bred faglig interesse. NFU er derfor i stand til å representere utviklingsforskingsmiljøet i Norge i diskusjoner med forskjellige enheter både innen Norge - som for eksempel NAU (Nasjonal komite for utviklingsforskning), og internasjonalt - for eksempel EADI (the European Association of Development Research and Training Institutes). NFU er også i stand til å formidle informasjon til medlemmene og på den måten holde miljøet informert av begivenheter i Norge og andre land, spesielt de Nordiske.

Siden både den nye lederen og sekretæren er i Oslo, bestemte styret midtveis i perioden å flytte arkivene etc. fra CMI/Bergen til SUM/U Oslo, og at SUM/U også skulle brukes som ny postadresse. Disse har nå skjedd og adressen for NFU korrespondanse er:

c/o Senter for utvikling og miljø
Universitetet i Oslo
Boks 1106 Blindern
0316 OSLO 3

På grunn av forandring i noen av nøkkelposisjonene - leder og sekretær har ikke vært styremedlemmer før - og flytting av arkiver etc. fra Bergen til Oslo, har perioden vært litt vanskelig for styret. Det har bidratt til at aktivitetsnivået har vært noe lavere enn ønsket, særlig i høst.

2. Organisasjon

NFUs ordinære årsmøte ble avholdt ved NUPI i Oslo den 29 Juni 1990, i forbindelse med EADI-konferansen. Eget referat fra møtet er blitt distribuert til medlemmene i NFU-Nytt Nr.3 1990.

Nedenstående styre ble valgt på årsmøtet 1990. ingen av styremedlemmene hadde før/under årsmøtet sagt seg villige til å bli leder, så ingen hadde ansvar for å innkalle til det første styremøtet. Denne situasjonen vil forhåpentligvis ikke oppstå igjen, ettersom vedtektene fra 1990 eksplisitt sier at leder skal velges på årsmøtet. Stein Holden tok initiativ til å innkalle styremedlemmer til det første møtet, 25. september.

Etter egen konstituering styret har vært sammensatt slik:

Desmond McNeill (Oslo) - leder
Marit Sørvald (Oslo) - sekretær til 4 Januar 1991
Mette Masst (Oslo) - sekretær fra 4 Januar 1991
Tor Halfdan Aase (Bergen) - kasserer

Haakon Lein (Bergen) - Redaktør av NFU-Nytt (flyttet til Trondheim april 1991)
Stein Holden (Ås) - Ansvarlig for årskonferansen
Sissel Saugestad (Tromsø)
Anne Kristin Sydnes (Oslo)
Berit Vandsemb (Trondheim)

Varamedlemmer:

Kate Halvorsen (Bergen)
Liv Haram (Bergen)
Edvard Hviding (Bergen)
Anne Kathrine Larsen (Trondheim)
Anne Therese Lothingtion (Tromsø)
Pamela Price (Oslo)
Heide Skramstad (Bergen)

Styret har i perioden hatt 5 møter, men i endel tilfeller har det vært for dårlig oppfølging mellom møtene.

Syret nedsatte på sitt tredje møte et Forskningspolitisk utvalg (FPU) - et ad hoc utvalg som oppnevnes for ett år av gangen. Følgende har vært oppnevnt som medlemmer: Arne Tostensen (leder), Gerd Holmboe-Ottesen, Terje Tvedt, Marit Melhuus (inntil 4. januar 1991), Desmond McNeill (fra 4. januar 1991), Mette Masst (fra 25. februar 1991).

Redaksjonen for NFU-Nytt har fortsatt i Bergen med følgende medlemmer: Haakon Lein (redaktør), Eldar Bråten, Arne Wiig. I perioden er det utgitt tre numre. Redaksjon for NFU-Nytt har fungert veldig bra, men sliter med at medlemmene er alt for lite flinke til å sende inn stoff.

Pr. 1.1.1991 hadde NFU 294 navn på medlemslista, men av disse var det 127 som ikke hadde betalt i 1990. Styret satte i vårsemesteret i gang kampanjer både for å øke medlemsmassen og å sikre at alle gamle medlemmer betaler kontingent.

3. Forskningspolitikk

I perioden ble det holdt to fellesmøter mellom NFUs styre og Forskningspolitisk utvalg (FPU), i januar og februar 1991. Det viktigste tema på begge møtene var NAU (Nasjonale komite for utviklingsforskning). Etter møtet i januar sendte NFU et til NAU, der vi signaliserte kritikk og ba om redegjørelse for bl.a. kriteriene i NAUs behandling av søknadsrunden høsten 1990. I sitt svar inviterte NAU NFU til å drøfte spørsmålene nærmere i et møte, som ble holdt 4 April 1991. (NFUs brev og hovedpunktene i svaret fra NAU ble gjengitt i NFU-Nytt Nr. 1 1991).

Terje Tvedt er NFU-nominert medlem av NAU. Fram til april 1991 har Marit Melhuus vært vara. Hun ønsket da selv å trekke seg, og NFU har nominert Arne Tostensen som vår erstatning for Marit.

I fellesmøtene var det også noe diskusjon om NUFU (Nasjonalt utvalg for utviklingsrelatert forskning og utdanning). Avtalen mellom Utenriksdepartementet og Universitetsrådet/NUFU vedrørende kompetanseoppbygging ved universitetsinstitusjoner i utviklingsland er nå undertegnet. Sissel Saugestad er NFUs observatør i NUFU.

I neste perioden vil den viktigste forskningspolitiske saken for NFU vil være Grøholt-komiteens forslag til omorganisering av forskningsrådsstrukturen. Komiteen skal etter planen legge fram forslag rundt St. Hans. Styret har hittil gjort lite utadrettet arbeid med denne saken, men begynt å forberede seg til å handle når forslaget/-ene legges fram.

Tidlig i perioden skrev styret et brev til Kirke- og kulturdepartementet og Utdannings- og forskningsdepartementet om uttalelse i forbindelse med forslag i Nordisk råd til å avvikle støtten til Nordiska Samfundet for Latinamerikaforskning.

4. Faglige aktiviteter

NFUs planlagte årskonferanse for 1990 ble utsatt til 1991, ettersom EADI holdt sin store konferanse i Oslo på omtrent det tidspunkt NFUs årskonferanse var planlagt. Tittelen på EADIs 5. Generalkonferanse var "New Challenges for European Development Research", med to store tema - Forandringer i Europa (Perestroika og stormarked av 1992), og Bærekraftig utvikling. Ca. fem hundre forskere deltok, inkludert mange fra Øst-Europa. Enkelte NFU-medlemmer hadde stort ansvar for organisering av konferansen, mange bidro med papers, og enda fler deltok.

Gerd Holmboe-Ottesen fortsetter som norsk representant i EADIs styre, med økonomiske støttet fra NAU.

NFUs store bibliografi over norsk forskning om ikke-europeiske forhold på 1980-tallet nærmer seg nå endelig trykken. Det kommer til å bli en omfattende publikasjon, med over 2800 referanser. Bibliografien vil få et orienterende innledningskapittel og tre detaljerte indekser (over forfatter, geografisk område og emneord).

NFU-prisen ble for første gang delt ut i 1990. Den gikk til Bjørn Brede Hansen for artikkelen "Debt until doomsday: a critical note on the international debt strategy". Det kom i alt inn 13 bidrag fra seks ulike disipliner til årets konkurranse. To av bidragene, innbefattet vinneren, er publisert i Forum for Utviklingsstudier. NFU-prisen skal etter planen deles ut hvert annet år og styret vil utlyse konkurranse om 1992-prisen i løpet av våren.

Den planlagte omleggingen av Forum for Utviklingsstudier, som utgis av NUPI i samarbeid med NFU, er nå gjennomført. Tidsskriftet har fått en delvis ny målsetting, et høyere ambisjonsnivå og en ny organisasjon. Terje Tvedt har fortsatt

som NFUs medlem av redakjonskomiteen i årsmøteperioden.

STYRETS FORSLAG TIL ARBEIDSPROGRAM

NFU har eksistert siden 1983 og er dermed en relativt "gammel" forskningspolitisk aktør innen feltet. Samtidig er det ingen planer om at organisasjonens virksomhet skal trappes ned eller at den skal overflødiggjøre seg selv, slik mandatet er for den NAVF-nedsatte Nasjonal komite for utviklingsforskning (NAU). NFU er en landsomfattende organisasjon med medlemmer fra alle universitets-byene, fra mange forskningsmiljø og de fleste aktive disipliner, og med både studenter og professorer som medlemmer. Foreningen er dermed i en posisjon til - og har et ansvar for - å tenke helhetlig og langsiktig med hensyn til norsk utviklingsforskningens kvalitet og omfang.

En rekke forhold vil påvirke rammebetingelsene og mulighetene for norsk utviklingsforskning i årene som kommer, blant annet:

- den tiltakende internasjonaliseringen og Norges økte inte-grasjon i Europa
- den nye interessen for Øst-Europa, som kanskje kan lede til ny marginalisering av utviklingslandene og dermed redusere viljen til å finansiere kunnskapstilegnelse om dem
- den planlagte omorganiseringen av hele forskningsrådsstrukturen
- den planlagte nedleggningen av NAUs virksomhet (i 1993)
- DUHs innlemmelse i Utenriksdepartementet
- paraplyavtalen mellom UD og Nasjonalt utvalg for utviklingsrelatert forskning og utdanning (NUFU)
- utviklingsforskningens nye organisering på universitetene, gjennom sentrene for miljø og utvikling

Den sentrale oppgaven for NFU vil i årene som kommer være å holde i gang en diskusjon med forskningsmiljø, forskningsråd, departementer og andre aktører om en langsiktig strategi for å styrke forskningsfeltet.

NFU vil også fortsette arbeidet for at det etableres ordninger som både sikrer rekruttering og øker feltets plass og tyngde ved universiteter og høyskoler. NFU vil prioritere bedre vilkår for grunnforskningen. Det er nødvendig for å skape bedre balanse i forskningsfeltet som helhet.

NFU vil fortsatt arbeide for at flere disipliner blir aktive innen utviklingsforskning.

NFU vil som tidligere legge stor vekt på å bidra til å heve kvaliteten i norsk utviklingsforskning.

I den kommende årsmøteperioden skal NFU legge vekt på følgende oppgaver:

Forskningspolitikk

NFU skal fortsette arbeidet for at de positive signalene som ble gitt i St.meld. 42 1987-88 "Om u-landsrelatert utviklings-

forskning" blir fulgt opp. NFUs styre skal gi topp prioritet til arbeid for å sikre at den omorganisering av forskningsrådene som vil følge av Grøholtkomiteens forslag, gir best mulige vilkår for finansiering av norsk utviklingsforskning. NFU vil i denne sammenheng holde jevnlig kontakt med NAU, som NFU anser som en viktig alliert i arbeidet for å sikre forskningsfeltet gode kår. NFU vil samtidig være en pådriver overfor NAU, for at NAU skal fungere mer effektivt som forskningsstrategisk organ og mer profesjonelt og systematisk i behandlingen av forskningssøknader.

I løpet av høstsemesteret skal styret - i samarbeid med relevante forskningsinstitusjoner - arrangere åpne informasjons- og debattmøter i alle universitetsbyene om utviklingsforskningens plass i det omorganiserte rådssystemet.

Styret skal videre holde aktivt oppsyn med den utviklingsforskning og forskningsbistand som NORAD, UD og eventuelle andre departementer finansierer. Styret skal også følge aktivt med i NUFUs arbeid, bl.a. med gjennomføringen av paraplyavtalen.

Tiltak for å fremme kvaliteten i norsk utviklingsforskning
NFU-Prisen er i ferd med å institusjonaliseres som en fast ordning. Prisen lyses ut for annen gang i i vår og skal deles ut våren 1992, gjerne i forbindelse med NFUs Årskonferanse. Styret skal sørge for at det også våren 1992 blir arrangert en Årskonferanse med høy faglig kvalitet og interesse. NFU - dvs. både styret og alle medlemmer - skal arbeide for å øke bruken, kvaliteten og utbredelsen av Forum for utviklingsstudier.

Styret skal sørge for at bibliografien over norsk utviklingsforskning foreligger og distribueres tidlig i årsmøteperioden. For å bedre mulighetene for kumulativ forskning og faglig samarbeid tar NFU sikte på å gi ut en slik oppdatert bibliografi med noen års mellomrom.

Styret skal også på andre måter søke å fremme tiltak for å heve kvalitetsnivået og interessen for norsk utviklingsforskning.

Rekruttering og nettverksbygging

NFU har som mål å doble antall betalende medlemmer innen årsmøtet 1992 (i 1990 var det bare 127 som betalte kontingent, selv om vi hadde hele 294 gamle navn på medlemslista). Verveaksjonen skal særlig ta sikte på å rekruttere flere hovedfagsstudenter.

NFU bør styrke sin nettverksskapende rolle. NFU-Nytt vil fortsatt være den viktigste informasjonskanalen. Styret skal utgi minst 3 nummer av NFU-Nytt i årsmøteperioden. NFUs medlemmer må bli flinkere til å levere stoff til bladet. I tillegg skal styremedlemmene ha et særlig ansvar for at det minst to ganger i løpet av perioden bringes nettverksinformasjon fra deres by/region (om aktuelle seminarer, konferanser, undervisningstilbud, forskning, publikasjoner etc.)

NFU vil også i større grad forsøke å fungere som kontaktskaper

mellom forskere og forskningsformidlere. På det nordiske plan vil NFU støtte arbeidet i "Nordic Cooperation Committee for Development Research" nedsatt av Nordisk Råd. I EADI, og etter hvert også i andre forskningsnettverk, ønsker NFU å styrke kontakten mellom norske og europeiske forskere og, ikke minst, forskere fra utviklingsland.